KNNV afd. Den Haag
werkgroep Zoetermeer
verslagen 2026

Pag. 2	De start van de 5e jaarronde door een stukje N3MP	90-453	Fred
Pag. 2	Start van het Plantenwerkgroep seizoen met Rozetten	losse lijst	Fred
Pag. 3	Een prachtige tweede paasdagochtend	91-451	Johan Vos
Pag. 4	Door een stukje N3MP, de 5e ronde april	90-453	Fred
Pag, 5	Verslag plantenwerkgroep zaterdag 25 april 2026, 10:00	90-451	Lucas
Pag, 6	Een klein stukje net binnen de Zoetermeerse grenzen	92_449	Fred
Pag. 6	Door een stukje N3MP, de 5e ronde nei	90-453	Fred
Pag. 7	PWG verslag, 23 mei 2026	97-452	Henk
Pag. 8	De eerste Goudknopjes van het jaar	losse lijst	Johan Vos
Pag. 9	Verslag Het Nieuwe Strepen	96-457	Tilly
Pag. 10	Een warme zomeravond in Noordhove	95 454	Joke
Pag. 11	Door een stukje N3MP km-hok 90-453 de vijfde	90-453	Fred
Pag. 11	Happy days, natuurinclusief leven		Tilly en Johan
Pag. 12	In het water en langs de kant	losse lijst	Fred
Pag. 13	Het Nieuwe Strepen	98-448	Joke
Pag. 14	Op bezoek in het Nationaal Park Zuid-Kennemerland		Johan Vos
Pag. 16	Oosterheem voor de 2e keer dit seizoen	97-452	Anne
Pag. 17	Verslag HNS hok Bentwoud	101-453	Tilly
Pag. 18	Door een stukje N3MP de 6e en 7e	90-453	Fred
Pag. 19	Een stukje Lansinhage	94-450	Joke
Pag. 20	In het water en langs de kant voor de 2e keer	losse lijst	Fred
Pag. 20	Stadsplantenjacht in Noordhove	95-454	Johan Vos
Pag. 22	Oosterheem 26 sept 2026	96-452	Joke
Pag. 23	Planten zoeken onder een mooie regenboog	90-451	Johan Vos
Pag. 24	Door een stukje N3MP de 8e en 9e ronde	90-453	Fred

KNNV afd. Den Haag
werkgroep Zoetermeer
verslagen 2026

De start van de 5e jaarronde door een stukje N3MP km-hok 90-453

Fred

Het jaar 2026 begon nu eens wat meer op een winter te lijken dus Henk en Fred konden in januari de vaste ronde niet lopen. In februari werd het beter en na nog wat uitstel voor sneeuw en regen besloten we op 23 februari het eerste rondje te doen, De Winterakonieten stonden wel in bloei en de jaarlijks terugkerende Rode kelkzwam bij het begin van de route was er ook weer. Het beginstuk bij het Westerpark leverde dus al aardig wat soorten op maar in de N3MP was het nog weinig boeiend. De waterstand was hoog dus besloten we de route iets in te korten en met 30 soorten op de lijst keerden we huiswaarts.. Na enig uitstel door lichamelijke ongemakken werd de volgende tocht van dit jaar op 30 maart gelopen. Dat was weer een stuk beter wat de plantjes betreft maar de waterstand in de N3MP was hoog. Het voor ons zo interessante gebied daar zal voorlopig nog wel even onder water staan, Het werd dus een aangename wandeling met de gebruikelijke voorjaarssoorten als Paarse dovenetel en Pinksterbloem en opvliegende watersnippen.

Rode kelkzwam (Fred)

De Volle N3MP (Fred)

Grote ereprijs (Fred)

Pinksterbloem (Fred)

Start van het Plantenwerkgroep seizoen, Rozetten

Fred

Na een winter met weer eens sneeuw, wat kou en regen in overvloed zijn we weer bij elkaar gekomen bij Anne en Lucas om te starten met het plantenzoek seizoen van de plantenwerkgroep Zoetermeer. Na een kop koffie, wat gezellig bijkletsen en een bezoekje aan de tuin van hun nieuwe huis zijn Anne, Tilly, Lucas, Henk, David en ondergetekende via de Valenberg het Westerpark ingelopen, onder voortdurend melden van soorten aan Fred die Vera (app) voerde. Dit keer niet als km-hok maar als losse lijst van waarnemingen want we liepen door twee km-hokken. Het werd een ochtend van het op naam brengen van veel plantjes Het leverde de leuke soorten op die we in het voorjaar kunnen verwachten zoals natuurlijk Tuinwolfsmelk, Geum, Paardenbloem, Gewoon speenkruid en Madelief.

Veel Gewoon speenkruid dit jaar (Fred)

Groepje (Anne)

Veel in het prille stadium van minuscuul plantje of rozet. In het park bij het water roken we iedere keer Watermunt maar die werd niet gevonden, wel Veelbloemige roos, Dotter, Gele lis, Grote lisdodde en natuurlijk Riet. Een brede strook langs het water die het hele jaar door veel natter is (ik kom daar wekelijks langs) leverde ook nog soorten als Kale jonker, Pastinaak en Brunel,

Donkersporig bosviooltje
Fred

Roodporie houtzwam
(Tilly)

Na zo'n 2,5 uur en 70 soorten rijker waaronder ook nog het Daslook, dat zich ieder jaar steeds verder uitbreidt. Met Donkersporig viooltje, het Groot glidkruid, de Hangende zegge en de Donkere ooievaarsbek was het wel genoeg voor deze keer en liepen we terug naar de start. Er staat daar een prachtige oude stam begroeid met een hele reeks Roodporie houtzwammen. Weliswaar ontdaan van alle takken maar de stam staat er nog steeds. Een fraai gezicht. Tevreden over het resultaat en het heerlijke frisse weer op deze dag liepen we weer terug naar de start.

Een prachtige tweede paasdagochtend

Johan Vos

Er zijn van die dagen dat alles meezit, een schitterend zonovergoten wijk plus aansluitend groengebied en een goed gehumeurd gezelschap. Op 6 april jl. deden mee: Fred, Henk, Tilly, Anne, Lucas, David1, David2, Eric en "ondergetekende". Bij wijze van uitzondering verkeerde de natuur begin april dit jaar nog in een prille voorjaarsfase. Zo hebben we bijvoorbeeld nog geen enkele Brede orchis gezien maar wel volop voorjaarsbloeiers als Kleine en Bosveldkers en heel veel Pinsterbloemen. Wat de naamgeving "Pinkster" betreft werd maar weer eens gerefereerd aan het verband met de pinken die voor het eerst rond die tijd de wei in gaan. Naast de bloeiende dotterbloemen en zomerklokjes was er in het libellenreservaat (voorheen Poldertuinen) nog weinig bijzonders te zien. Of de forse zegge uit één van de poldertuinen als Oeverzegge of als Moeraszegge gestreept moest worden was in deze ontwikkelingsfase nog lastig vast te stellen. Zowel de urntjes als de dwarsnerven in de bladschede waren nog niet goed ontwikkeld dus konden we geen verantwoorde keuze maken. En binnen onze groep geldt nu eenmaal de regel: bij twijfel niet strepen!

Buurtje met karakteristieke hagen
(Tilly)

Ingesneden dovenetel
(Tilly)

Vervolgens besloten we om de wijk in te gaan om daar de warme plekken en tuingangen op te zoeken. Dit wijkdeel kent een straatpatroon waar veel heggen zijn mee ontworpen. Aan de voet van al die heggen groeit van alles, soms restanten van vroegere aanplant (Kleine maagdenpalm), maar veel vaker verwilderde tuinplanten en concurrentiekrachtige wilde soorten. Leuke vondsten: Donzige klaproos, **Ingesneden dovenetel**, Gele helmbloem, Maarts viooltje, Moerasanemoon, Wit vetkruid, Bleeksporig bosviooltje (de purperen vorm), Bosvergeet-mij-nietje en Stinkende gouwe met "gevulde" bloemen.

Verderop het Kaukasisch vergeet-mij-nietje, dat nogal eens met het Vroeg vergeet-mij-nietje wordt verward. (Ook de Heukels' flora wijst ons op dat gevaar) Het zijn allebei tuinplanten die gemakkelijk verwilderen en aan hun onderste blad zijn te onderscheiden. Bij heel jonge exemplaren is dat niet altijd zo simpel maar met het kenmerk (worteluitlopers: Kaukasisch **zonder** en Vroeg **met**) moet het te doen zijn. Vervolgens kwamen we bij het verstoorde talud van het Wengéhout aan. Er waren hier allerlei werkzaamheden verricht en op de grotendeels kale grond troffen we veel pionierssoorten. Een massale verzameling kiemplanten van een soort die ons (+ de Vera-app) deed denken aan Zwaluwtong hield ons een flinke tijd bezig. Datzelfde gold ook voor een gazon (iets verderop) met een enorme groeiplaats van een lid van de schermbloemfamilie. Niels Eimers kwam met de suggestie Peen; de tijd zal leren of hij gelijk heeft.

Bloedzuring (meest voorkomende vorm) (Johan)

En dan de **Bloedzuring**. Van nature is dit een soort van schaduwrijke bosranden die we al een tijdje voor de wat grotere parken, op ons verlanglijstje hebben staan. In tegenstelling tot wat de naam suggereert heeft deze soort meestal groen blad. De bonte versie (var. sanguineus) met zijn rode nervatuur wordt als tuinplant beschouwd. Met dank aan David die de bijgevoegde foto aan het Balsahout heeft gemaakt en daarmee het bewijs van voorkomen leverde!

Bloedzuring (bonte vorm) (Johan)

Ter afsluiting vonden we ook nog een in Zoetermeer niet eerder geregistreerde verwilderde tuinplant: Euphorbia oblongata (geen Nederlandse naam). Het zoveelste voorbeeld van een zuidelijke soort die zijn areaal naar het noorden aan het uitbreiden is.

Het was een mooie paasochtend met een aantal leuke botanische verrassingen en ruim 100 soorten op de teller.

Door een stukje N3MP km-hok 90-453 April

Fred

De derde week van maart alweer wanneer Henk en Fred een derde rondje maken door de N3MP volgens hun vaste route. Mooi weer en we zien dat het maaien alweer is begonnen. Door alle graafwerkzaamheden van vorig jaar bij het tunneltje onder de Leidschendamse weg is daar een interessant stukje ontstaan met deels ingezaaid en deels teruggekeerde soorten. Dat is altijd aanleiding voor een nadere beschouwing van dit gebiedje waar we onder andere Vergeten Wikke, Gewone margriet en Smeerwortel vonden. Henk bespeurde wat groeisels onder het water bij de wateruitlaat van de duiker en daalde af naar de sloot. Het bleek sterrenkroos te zijn. De tot nu toe ieder

Afdalen naar de duikerbuis (Fred)

jaar aanwezige Hyacint was er niet meer. Er was weer eens grondig geborsteld dus we konden rustig doorlopen naar de N3MP. Leuke groeisels tussen de wegbedekkingen waren er even niet. In de N3MP zien we heel langzaam een en ander op onze route veranderen. De Wilde cichorei en Dubbelkelk, die er vorig jaar al minder stonden, zijn er (nog) niet. Het pad naar het fietspad en de dijk van het waterbassin bood dan ook niet veel interessants. Bij de dijk aangekomen zagen we dat het water onveranderd hoog stond. Met kans op natte voeten zijn we toch naar het water afgedaald. We vonden daar Wollige munt en op het talud nog niet eerder daar geziene Grote ratelaar, dat wordt interessant om extra in de gaten te houden. We zijn benieuwd of het Hazenpootje dit jaar nog te vinden is want die hebben we vorig jaar ook niet meer gezien. De IJle en Zachte dravik bloeiden al volop. De Knolboterbloem van vorig jaar was niet te vinden, Dit kan komen doordat het ruiterpad waar ze stonden dit jaar veel vaker met een soort eg onderhouden wordt. De afspraak is gemaakt dus in mei gaan we weer verder.

Wollige munt (Fred)

Verslag plantenwerkgroep zaterdag 25 april 2026, 10:00

Lucas

Aanwezig: Anne, David, Fred, Henk, Joke, Johan, Lucas, Tilly

We begonnen de inventarisatie op dezelfde plek als twee weken geleden, bij de Balijhoeve, maar richtten ons deze keer op een deel van kilometerhok. 91 450. Het was mooi zonnig weer. We liepen eerst langs de ronding van de Floraplas. In de berm zagen we gevlekte rupsklaver, een soort die we niet vaak tegenkomen. In het water van de plas werd gevist naar kleine waterplanten door een dreg, en gekeken naar de water- en oeverplanten. Verderop langs het pad werd van een bankje dankbaar gebruikt gemaakt. Daarna liepen we over de brug terug. In het park zagen we kievitsbloem, zowel de witte als de gekleurde variant. Diverse soorten ereprijzen en ooievaarsbekken werden op naam gebracht.

Vissen met een dreg (Lucas)

Rupsklaver (Lucas)

Vervolgens gingen we de villawijk in, die aangrenzend aan het park ligt, wat weer andere soorten opleverde. Een kat uit de buurt vond ons heel interessant. Iemand die in de tuin zat vroeg geïnteresseerd waar we mee bezig waren, en er ontstond een gesprek over de wilde planten die we hadden gevonden, en de aangeplante bomen. In een omrande boomspiegel stond Kleine leeuwenklauw (*Aphanes australis*). De naam Aphanes betekent onopvallend, en duidt op de onopvallend bloemen (zonder kroonbladeren). De soortgroep is verwant aan vrouwenmantel.

Kleine Leeuwenklauw (Tilly)

In totaal konden we op deze ochtend 112 soorten noteren

Een klein stukje net binnen de Zoetermeerse grenzen van km 92_449

Fred

Wie het Kleine niet eert is het grote niet weerd. (Tilly)

Moederdag 10 mei 10.00 uur in de morgen. Joke, Tilly, David, Henk, Lucas, Wim en de schrijver dezes verzamelden bij het eind van de Juweellaan voor een rondje inventariseren. Mooi weer en er was nog niet gemaaid. Dat was fijn. Fred werd, zoals een notulist altijd overkomt, de eerste honderd meter overstelpt met namen van planten om die in te voeren in Vera. Zelfs een enkel exemplaar van de Phacelia of Bijenplant stond al in bloei dus die moest er ook op. Verderop werd het rustiger wat de vondsten betrof, In een straatje, keurig? Onkruid? Vrij? werden tussen de stenen nog best wel leuke dingen aangetroffen zoals Kaal breukkruid, Tengere zandmuur en Uitstaande vetmuur. De vondst van tengere Zandmuur is na validatie van Niels Eijmers omgezet in Gewone zandmuur Uit de tuinen ontsnapte Rode spoorbloem ging na wat discussie ook op de lijst Hierna kwamen we in de brede bermen tussen de wijkafsluitende brede sloot, het fietspad en de autoweg (N479). Hier troffen we bij de afslag veel bermsoorten aan. De grassen kunnen nu makkelijker op naam gebracht worden dus Italiaans raaigras, gewoon Langbaardgras. IJle dravik, Zachte dravik Rietzwenkgras straatgras en Varkensgras, werden genoemd.

Kaal breukkruid (Tilly)

Rose schijnspurrie (Joke)

Gewone zandmuur (Tilly)

In een veel natter stuk onderaan het talud bij de sloot stonden Brede orchis en Harige ratelaar. Al verder wandelend tussen de kniehoge Scherpe boterbloemen, Vergeten wikke en Ringelwikke liepen we weer de woonwijk in en daar vonden we onder andere nog Stijfhardras en Rode schijnspurrie. Na 2,5 uur waren we weer op het startpunt en vonden we het wel genoeg voor deze keer. Ruim 130 soorten rijker.

Door een stukje N3MP km-hok 90-453 de vijfde ronde in Mei

Fred

Ingezaaide Margrieten (Fred)

Mei. Een koud begin dit jaar en aan het eind van die koude periode stond het rondje weer op het programma en liepen Henk en Fred weer vanaf de Westerpark bowling naar de N3MP. Voor het Tunneltje ligt een stuk grond dat de laatste jaren sterk omgewoeld is, stonden nu veel Margieten in bloei met daar tussen verscholen Behaarde ratelaar, Avond

Kluut (Fred)

koekoeksbloem, Ringel en Vergeten wikke etc. Bij de sloot weer het Sterrenkroos. Na het tunneltje het voetpad op de polder in maar dit stuk van de route begint haar aantrekkelijkheid voor ons een beetje te verliezen' Luzerne en Wilde cichorei, bij de aanleg vermoedelijk ingezaaide soorten, zijn bijna geheel verdwenen. Dubbelkelk en Groot streepzaad nemen ook in aantal af. Het twee jaar geleden aangelegde "Bos" begint al aardig vorm te krijgen. Bij het dijkje om de waterberging aangekomen moet de verrekijker altijd even tevoorschijn komen, want vogels als bijv. de Kluut en de Kleine zilverreiger zijn het bekijken zeker waard. Libellen en vlinders zien we nog nauwelijks.

Wolfspoot (Fred)

Het water staat nog steeds hoog maar er komen alweer stukken land boven water Het was nog steeds oppassen om geen natte voeten te krijgen al lopend tussen de Zomprus, Pitrus en Zeeggroen rus. Een prachtig exemplaar van de Wolfspoot trok onze aandacht. Er was nog geen reden om te vissen naar waterplanten dus dat doen we een andere keer. Dit jaar verschijnen er grote plakkaten met Harige ratelaar op het talud van de dijk. Opvallend want we hadden dat nog niet eerder gezien. Na 2 uur waren we weer bij de startplek ruim 60 soorten op de lijst, en vakanties voor de boeg; Eind juni gaan we weer

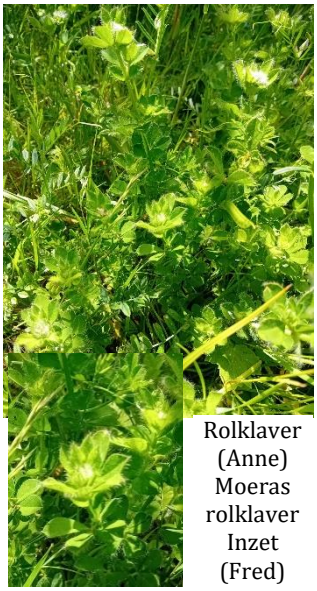

Harige ratelaar (Fred)

PWG verslag, 23 mei 2026

Henk

Wat een prachtige dag, zaterdag 23 mei!
We waren met ons vieren - Lucas (soortenlijst), Henk (verslag), Anne en Johan - en startten om 10:00 uur vanaf de Weidemolen, richting de HSL. In de net gemaaide bermen stonden voornamelijk de "common suspects", maar aangekomen bij het eerste watertje: Watergentiaan (*Nymphoides peltata*). Ook langs het hek van de HSL veel gewone soorten, maar vermeldenswaard waren de Graslathyrus (*Lathyrus nissolia*) en de Greppelrus (*Juncus bufonius*), de laatste had ik nooit eerder gezien. De rolklaver was moeilijk te determineren:
Gewone rolklaver (*Lotus corniculatus var. corniculatus*) of Rechte rolklaver (*Lotus corniculatus var. sativus*). Uitvergroten van de foto en daarna invoeren in Obsidentify gaf als resultaat Moerasrolklaver (Fred). Rechte rolklaver wordt gekweekt, net als vele andere vlinderbloemigen, als bodembemester; ze verrijken de bodem met stikstof.
Helaas werden de door een bewoonster aangekondigde orchideeën niet gevonden.
Uiteindelijk was een score van 105 soorten niet zo slecht.

Rolklaver (Anne)
Moeras rolklaver Inzet (Fred)

De eerste Goudknopjes van het jaar

Johan Vos

De groep (Tilly)

Op zaterdag 6 juni om 10.00 uur kwamen Anne, David, Fred, Joke, Lucas. Tilly, Renee (uit Den Haag) en uw verslaggever bij het parkeerplaatsje naast Restaurant “de Witte raaf” aan de Voorweg bijeen. Deze keer stond een rondje Nieuwe Driemanspolder op het programma. Omdat we het domein van Fred gingen onderzoeken had hij samen met Joke wat voorwerk gedaan om ons een zo compleet mogelijk beeld te laten zien. ’s Morgens zou het droog blijven en de eerste regen werd pas in de middag verwacht. Een paar jaar geleden was het voorkomen van de eerste Goudknopjes in dit gebied een ware attractie voor veel plantenliefhebbers. Gezien de dynamiek in het gebied (wisselende en onvoorspelbare fluctuaties in waterpeilen) kan het voorkomen van deze soort per jaar sterk wisselt.

Juni wordt ook wel de grassenmaand genoemd. Gedurende deze tijd van het jaar domineren in Zoetermeer veel grove, bloeiende grassen het vegetatiebeeld. Zo hebben we ons verdiept in de kenmerken van Engels en Italiaans raaigras (de laatste tot 1,5 m. hoog). Beide soorten waren hier in grote aantallen aanwezig, aangevuld met Gewone kropaar, Rietzwenkgras, Rietgras e.d. Iets verder troffen we nog een verlate Grote vossenstaart en twee zeer jonge exemplaren van Gewoon Timoteegras aan. Ook andere “grasachtige” planten, zoals Gewone waterbies, Oeverbies en/of Heen waren pleksgewijs massaal present. In Zoetermeer zijn we vertrouwd met het voorkomen van Oeverbies, hier sloeg de twijfel toe vanwege de hoofdjesachtige bloeiwijzen die verwijzen naar Heen. De vraag is alleen of we hier te maken hebben met een jong stadium van Oeverbies of van volledig uitgegroeide Heenplanten.

Rietorchis (Joke)

Vervolgens hebben we een poging gedaan om wat waterplanten op te vissen. Het resultaat leverde weinig meer op dan Tenger fonteinkruid en Smalle waterpest. Zittende zannichellia, met de karakteristieke banaanvormige vruchtjes werd dit keer niet aangetroffen. Een interessante waarneming is dat Dubbelkelk zijn opmars voortzet en ook in dit gebied steeds frequenter wordt waargenomen. De eerste waarneming uit Zoetermeer van deze soort stamt uit 2006. Hoewel Dubbelkelk zich prima op eigen kracht weet te verspreiden wordt Wilde cichorei vaak uitgezaaid. De laatste soort is daarentegen nog wel frequent aanwezig maar duidelijk op zijn retour! Hoewel Zoetermeer niets te klagen heeft wat het voorkomen van Brede/Rietorchis betreft, hebben we in dit gebied op deze dag een eerste rietorchis aangetroffen, waarvan akte! Een ontsnapte verrassing uit de keuken was de verschijning van een aantal metershoge venkelplanten. Altijd leuk om te filosoferen hoe die planten daar terecht gekomen zijn.

Venkel (Tilly)

Goudknopje (Joke)

Na al het ruige geweld betraden we nu een aantal net drooggevallen slikken. Het was even wennen aan de vele miniplantjes hier. We troffen er: Zeegroene ganzenvoet, Grove varkenskers en Goudknopje en aan de randen Beekpunge, Rode watereprijs en Moerasvergeet-mij-nietje. Of deze slikken over een paar maanden weer geel kleuren met Goedknopjes is afhankelijk van de waterstand in juni en juli. Rest ons de vraag in hoeverre de soortensamenstelling in zo’n bijzonder gebied afwijkt van wat we in Zoetermeer “gewend” zijn. Mijn indruk is dat dat nu nog niet het geval is

maar dat de vegetatie wel sterk verschilt. Veel soorten die hier massaal voorkomen zijn elders in Zoetermeer zeldzaam en andersom. Ter illustratie: de Gekroesde melkdistel is hier ten opzichte van de Gewone melkdistel algemeen voorkomend, elders is dat andersom.

Inmiddels liep het tegen 13.00 uur en de eerste spatten begonnen te vallen. Met 106 soorten op de teller waren we niet ontevreden over onze zoektocht.

Verslag Het Nieuwe Strepen in km-hok 96-457 op 8 juni 2026

Tilly

Het HNS kmhok is in een landbouwgebied (o.a. Noordpolder) boven Benthuizen met vnl. grasland. Het was bewolkt en ca 20 graden Celsius. We hadden wind in de rug toen we via Benthuizen naar ons km-hok fietsten.

Moeraswalstro (Tilly)

Rond 10.15 uur zijn Joke en Tilly gestart. We zijn halverwege op het fietspad langs de Geldersewoudseweg tussen 2 polders in begonnen. We hebben een flink aantal grassen kunnen strepen zoals Riet, Gewone kropaar, Gestreepte witbol en Engels raaigras. Op de rand van het km-hok stond een Muskuskaasjeskruid en verderop bloeiende planten zoals Kleine klaver, Slipbladige ooievaarsbek, Kruipende en Scherpe boterbloem en Akkervergeet-mij-nietje. Sommige delen van de berm waren helemaal overgroeid met Haagwinde. Bij een ingang van een weiland vonden we o.a. Echte kamille, Herderstasje, Melganzenvoet en Klein kruiskruid.

Zwanenbloem (Tilly)

De sloot naast de berm zag er helder uit met wat kroos op het water, o.a. Veelwortelige kroos, Klein kroos en Columbiaanse wolffia. In het water vonden we Grof hoornblad en Smalle waterpest en een fonteinkruid, waarschijnlijk Tenger fonteinkruid. Aan de rand van het water vonden we Gewone waterbies, Moeraswalstro, Oeverbies, Mannagras en een Zwanenbloem in knop!

In het pas gemaaide weiland aan de andere kant van de sloot kwam een man van de muskusrattenbestrijding naar ons. Hij had op zijn rug 2 kokers met pijlen met rode vlaggetjes. Hij wilde weten wat we aan het doen waren. Dat hebben we uitgelegd. Hij vertelde dat er dit jaar meer muskusratten waren.

We hadden aardig lang gedaan over het stukje fietspad voordat we bij de camping, oftewel zuivel en kampeerboerderij Veldhoeve kwamen en waren toe aan een bakje thee. Joke kende de camping vanwege de Knotgroep. De eigenares van de hoeve liet de honden uit en die liepen op ons af. Zij vroeg wat we aan het doen waren. Helaas mochten we niet op de camping zelf kijken wat ons plan was, dat is privéterrein. We mochten wel het voorste stuk van het terrein bekijken waar we o.a. Zevenblad, Rietzwenkgras en Zandraket in een border vonden en verder Stinkende gouwe, Kleefkruid, Kransgras en Robertskruid.

Biezenknoppen (Tilly)

Paddenrus (Tilly)

Het idee was om ook een stuk van het Boerenlandpad te doen, maar die bleek vanwege het broedseizoen nog gesloten te zijn. We hebben het stukje berm van de boerderij naar de oprit van het Boerenlandpad bekeken en de andere kant van de weg weer terug. De bermen waren gemaaid en tot bijna in het water aan toe. Heleboel Gele lissen zijn mee gemaaid.

We hebben nogal gepuzzeld op de Paddenrus, het was nog niet in bloei totdat we aan de andere kant wel een mooi uitgegroeid exemplaar vonden en dat het dus wel klopte. Hetzelfde hadden we ook Biezenknoppen, die stond aan de overkant van het water tot het ook een stukje verderop aan onze kant stond. Die aan de overkant is niet goedgekeurd en zou Pitrus moeten zijn. In de sloot vonden we o.a. Knopkroos. Andere gevonden soorten waren o.a. Echte valeriaan, Gele waterkers, Grote kattenstaart, Penningkruid en Witte honingklaver.

Studie in de berm (Tilly)

Tot slot hebben we een stukje fietspad ten noorden van de camping gedaan. Tot mijn verbazing stond er Goudhaver en Grootstreepzaad, beide vermoedelijk uitgezaaid en ook als zodanig gemeld. Verder stond er Bermooievaarsbek, Gewone margriet, Knoopkruid en ook Peen en Veldlathyrus.

Rond 15.30 uur zijn we weer op huis gegaan. Het was een interessante tocht en we hebben er 136 soorten gevonden.

Goudhaver (Tilly)

Een warme zomeravond in Noordhove (95 454)

Joke

Vanaf het winkelcentrum aan de Lijnbaan liepen we, Tilly, David en Joke op 22 juni richting de Noord Aa, we wilden een stukje van de plas meepakken. En we wilden zoveel mogelijk van het hok zien, omdat dit ook het km hok is wat we in september met de stadsplantenexcursie bekijken. Een heel hok bekijken in een avond, dat lukte natuurlijk niet, maar we hebben ons best gedaan! Er viel veel te zien. In de boomplantvakken langs de Lijnbaan vonden we al een vreemde plant, het bleek de Boerentabak te zijn volgens Obsidentify. Eerst niet opgenomen (hij was vast gezaaid) maar later heb ik hem toch toegevoegd om het mooie aantal van 120 planten te halen.

Er wordt overal gezocht (Tilly)

De Boekweit die we zagen deed ons vermoeden dat de bewoners weleens iets inzaaien. We liepen inmiddels langs het water (Gele plomp maar vooral veel Riet). Na een bruggetjes zag Tilly ineens een heel interessante soort: Paardengras. Ik had het nog nooit gezien. Een vrij fors en stug gras, misschien nog wel iets hoger als Glanshaver, en grote, platte aartjes. Even verderop stond er nog meer van in de berm. Een soort om eens op te letten!

Paardengras (Tilly)

Dalmatiëklokje (Tilly)

Het Dalmatiëklokje was ook een leuke vondst. Deze blauwe bloemetjes noemt Heukels buis-klokvormig, met schuin afstaande slippen. De bloemen van Kruipklokje zijn ster-klokvormig met wijd afstaande slippen.

In de berm langs de Schansbaan stond massaal Hazenpootje.Inmiddels waren we bij het punt waar de Noordhovense plas de wijk raakt, met kanaalvormige structuren. Veel huizen aan het water. De straten waren hier heel schoon. We kwamen wat meer 'natte' soorten tegen, zoals Platte rus, Grote ratelaar, Wolfspoot, Grote lisdodde.

Straatwolfsmelk. (Tilly)

Langs een soort aanlegsteiger stond het vol met Straatwolfsmelk. Zo'n klein plantje in de voegen wat je eerst niet ziet, en daarna, als je het op je netvlies hebt, heel erg veel!

Ook een prachtige plant was Aardaker, die zou ik wel vaker willen zien.

De temperatuur viel zo in de avond mee. Maar we gaan nog een heel warme week tegemoet

Door een stukje N3MP km-hok 90-453 de vijfde ronde in juni

Fred

Heerlijk weer, de hitte even voorbij en na 4 weken werd de inventarisatieronde van Henk en Fred weer gestart

Dubbelkelk (Fred)

Het vorig jaar volledig overhoopgehaalde deel van de route staat nu van alles in bloei ingezaaid en spontaan opgekomen het maakt niet uit een grote bloemenpracht. Na het tunneltje werd dat anders en langs het pad naar het water stonden weer de vertrouwde soorten, nu nog maar weinig Wilde cichorei en Luzerne ook Dubbelkelk laat zich nog hier en daar zien

De dreg met Fonteinkruid (Fred)

Het is prettig om vast te stellen dat er niet in één keer maar gefaseerd gemaaid wordt. Het Hazenpootje,4 weken terug niet gevonden, staat er nog maar neemt ook af. Bij het water aangekomen word je geconfronteerd met een grote moddervlakte die hier en daar helemaal is ingedroogd, plantjes waren er niet veel te zien Dat zal het gevolg zijn van de heel hoge temperaturen die we de ruim een week hebben meegemaakt.

Maar aan de rand bij het water staan wel planten. Het eerste Geknikte tandzaad van dit jaar komt op en Waterweegbree en Watermunt komen hier steeds meer voor. Op steeds meer plaatsen komen zaailingen op van de Canadapopulier zo ook de Schietwilg. We maken iedere keer dat we lopen een nieuwe lijst en de teller stond weer op 94 toen we terugliepen naar de start. Hopend dat de kale vlakten de volgende keer wat meer begroeid zijn door wat regenval is de afspraak voor juli gemaakt en komen weer terug.

Happy days, natuurinclusief leven

Tilly en Johan

Op 4 juli verzamelden leden van de plantenwerkgroep aan het Baikalmeer, een nieuw deel van Oosterheem. Het verzamelpunt, het parkeerterrein aan de rand van Happy days, was niet voor iedereen gemakkelijk te vinden. Het duurde dan ook even voordat Anne, Lucas, David, Johan, Henk en Tilly er waren. Het gaat om het voormalig bedrijventerrein Dwarstocht waar een natuurinclusief woonproject is en wordt gerealiseerd. Dit nieuwbouwproject is de winnaar van de Award Natuurinclusief Bouwen en Ontwerpen 2019 van Vogelbescherming Nederland en Zoogdiervereniging. Het hele gebied is omringd door een hoge groene wal met de auto´s aan de rand geparkeerd. Alle huizen hebben aan de voorkant een veranda die uitkijkt op "de natuur".

Happy days (Tilly)

Rondom de huizen is waarschijnlijk ingezaaid met een graslandmengsel. We vonden er o.a. Gele kamille, Korenbloem, Bolderik en Slangenkruid. Maar ook Akkerdistel, Gewone melkdistel, Grote kattenstaart, Bijvoet, Hazenpootje e.d. Al gauw sprak een van de bewoners ons aan met de vraag wat we aan het doen waren. Hij vertelde dat ook bewoners van alles hadden gezaaid/geplant waardoor we wat kritischer gingen kijken naar wat we opnamen en wat niet. Vervolgens begaven we ons richting begroeide wal waar we soorten als Dubbelkelk, Vierzadige wikke, Wilde cichorei en Grote kaardenbol aantroffen.

Hazenpootje (Tilly)

Wilde cichorei (Johan)

Vanaf het bruggetje over een brede sloot hebben we waterplanten opgevist. Dat leverde zoals vrijwel altijd in het (lage) polderwater weinig op. Grof hoornblad kon worden vastgesteld maar smalbladige fonteinkruiden blijven lastig op naam te brengen. Schedefontijnkruid was het niet maar of we te maken hadden met Tenger fontijnkruid blijft onzeker.

Vervolgens liepen we via Slotermeer, een straat met grote huizen waar de buitenruimte angstvallig vrij van plantengroei werd gehouden. Het zag er allemaal opvallend schoon uit, een groter contrast met waar we vandaan kwamen is nauwelijks denkbaar! Toch ook daar zelfs Kransmuur en Vogelmuur gezien. Op de grasstrook langs de straat vonden we Hertshoornweegbree. Aan het eind van de straat troffen we een klein stukje park, in het midden met gazongras en aan de randen met hoog gras met o.a. Bermooievaarsbek, Riet en Heelblaadjes.

Interessante plantjes vindt je overal (Tilly)

Daarna staken we het heemkanaal over om in het Heempark een kijkje te nemen. Daar konden we Echte valeriaan, Gevleugeld hertshooi, Hangende zegge, Moerasandoorn, Moerasspirea, Harige ratelaar aan onze lijst toevoegen. Van de daar aanwezige Rietorchis populatie was weinig meer terug te vinden. Na twee uur planten zoeken begon de hitte zijn tol te eisen en hielden we het voor gezien. Ter genoegdoening vonden we aan het Markermeer nog Brede wespenorchis.

In het water en langs de kant

Fred

Half juli was het de eerste keer van ons jaarthema, waterplanten en oeverplanten. Joke, Tilly, Anne, Lucas, Harm en Fred verzamelden op de hoek van de Vorstiusrode. Het ging dit keer op de fiets en zo reden we een aantal plekken af waar we inventariseerden. Op een zestal plekken werd de dreg vanaf een bruggetje en vanaf de kant meerdere keren in het water gegooid en al schrapend over de bodem weer binnengehaald. Tot onze grote teleurstelling vonden we nergens waterplanten, dit in tegenstelling tot wat Henk en Fred, zoals in het vorige verslag beschreven, naar boven haalden. Wel veel oeverplanten. Hebben we hier dan te maken met het effect van de Amerikaanse waterkreeft die alle waterplanten wegvreet?

Weer niets aan de dreg (Tilly)

Overal was het water behoorlijk troebel. Een enkele keer zagen we wat vissen. Riet en Rietgras, Liesgras waren op alle plekken te vinden. Alleen waarnemingen die direct bij de oever stonden werden in Vera ingevoerd. Maar twee onder een bruggetje staande Wespenorchissen en een

Welriekende agrinomie werden wel in Vera gemeld. De eerste drie waarnemingplekken zijn behoorlijk of geheel in de schaduw liggend, de overige plekken meer in de zon. Daar vonden we dan ook steeds meer oeverplanten met als absolute top de oever langs de Voorweg wetering, ingeklemd tussen het asfalt en het water. Hier vonden we veel leuke soorten. Op een plek (nr.5) in het Buytenpark waar de oeverklei zwaar gekneed was door Schotse hooglanders die hier lopen, vonden we in het water 1 plantje, het Groot blaasjeskruid. Dat was leuk. Samen met Beekpunge, die daar ook stond, een aparte vermelding waard. En aangekomen bij de Voorweg vonden we veel soorten. Niet in het water. De dreg leverde alleen maar Draadalg op. Maar op de smalle strook links en rechts van het bruggetje, ingeklemd tussen het asfalt en het water, vonden we deze dag de meeste soorten. Tussen de vele oeverplanten zat ook een Wespspin. Nu maar even het volledige lijstje van de planten opsommen van deze eens heel andere inventarisatiedag.

Groot blaasjeskruid (Tilly Joke)

Wespspin (Tilly)

Soort	kaartnummer							soort	kaartnummer					
Beekpunge					5			Moerasandoorn				4		6
Blaartrekkende Boterbloem					5			Moeras-vergeet-meniet						6
Brede Wespenorchis		2						Moeraswalstro						6
Bitterzoet						6		Oeverzegge						6
Colombiaanse Wolffia	1							Platte Rus		2		4		
Engelwortel						6		Ridderzuring	1			4		6
Gele Lis	1		3	4		6		Rietgras	1	2	3	4	5	6
Gele Plomp								Riet	1	2	3	4	5	6
Gewone Berenklauw	1							Rolklaver						6
Groot Blaasjeskruid					5			Slanke Waterkers					5	
Groot Moerasscherm						6		Slanke Waterweegbree						6
Grote Egelskop				4				Smeerwortel						6
Grote kattenstaart					5	6		Speerdistel						6
Grote lisdodde				4				Veerdelig Tandzaad				4		6
Heelblaadjes				4	5			Watermunt				4	5	6
Haagwinde						6		Waterzuring						6
Harig Wilgenroosje	1		3			6		Witte Waterlelie						6
Kalmoes						6		Wolfspoot					5	
Koninginnekruid					5			Zeegroene rus	1					
Klein Kroos	1				5			Zomprus					5	
Liesgras	1	2	3	4	5	6		Zwanenbloem						6

Het Nieuwe Strepen hok 98-448

Joke

Maandag 20 juli togen Tilly en ik naar een Nieuwe Strepen hok 98-448 langs de Rottemeren. De grens van het hok was de Rotte, aan de kant van de molens, met daarachter landbouwpercelen met tarwe, aardappels, mais en spruitjes.

De gemaaide sloot kant (Tilly)

Ingezaaide akkerrand (Tilly)

Dat besloeg dus het grootste deel van het hok. Als biotopen hadden we de waterkant, de berm langs het voetpad en het fietspad en een weg door de akkers. Rond de molen was een privétuin. Er was veel gemaaid. We vonden het een uitdaging om hier veel soorten te vinden.

Langs het water stond heel veel Riet. Maar toch ook leukere soorten als Bitterzoet, Zwanenbloem, Gewone engelwortel en Echte valeriaan. In een slootje dregden we krozen en Grof hoornblad op. Deels waren de sloten ook leeggehaald en gemaaid. Daar lag veel Grote egelskop en Smalle waterpest op de kant. Er was steeds één kant van de sloot gemaaid.

De akkers bevatten zeer weinig 'onkruid'. Er was wel een strook langs een akker ingezaaid met o.a. Vlas en Phacelia en een enkele Incarnaatklaver. Deze hebben we gestreept met vermelding: ingezaaid. Ook Witte krodde stond er, een typisch akkeronkruid.

Grove varkenskers (Tilly)

Enkele leuke soorten vond ik Akkerwinde, Kleine lisdodde (met duidelijk het lege stukje tussen de mannelijke en de vrouwelijke aar) en Grove varkenskers. Deze laatste zien we in Zoetermeer bijna nooit, maar je herkent hem direct als je de Kleine varkenskers kent.

We plukten uiteindelijk nog bramen van de Dijkviltbraam, die al heerlijk rijp waren. Naast deze bramen stonden er bijna geen andere planten op deze plek, slechts bomen en struiken die er al eerder waren als de bramen.

Toch weer een leuke dag, met 102 soorten.

Op bezoek in het Nationaal Park Zuid-Kennemerland

Johan Vos

De groep (Anne)

Het jaarlijkse uitstapje van de Zoetermeerse plantenwerkgroep, dat dit jaar op 25 juli was gepland, ging naar de Kennemerduinen. Dit gebied is sinds 1995 onderdeel van het Nationaal Park Zuid-Kennemerland en onderdeel van het Natura-2000 netwerk. Om 10.00 uur hadden Anne, David, Fred, Henk, Joke, Lucas, Tilly en "ondergetekende" afgesproken bij "Parnassia", een restaurant gelegen in de zeereep tussen Bloemendaal en IJmuiden. Hier hebben we eerst wat gedronken op het terras. De naam dankt het bedrijf aan een plantensoort met prachtige witte bloemen die vroeger algemeen voorkwam in natte duinvalleien. In de jaren '60 en '70 van de vorige eeuw werd er steeds meer drinkwater gewonnen uit de duinen en verdwenen de

Zomerbitterling (Johan)

natte duinvalleien langzaam uit beeld. Enkele relatief diepe plassen werden vervolgens ingericht als recreatiewater met één uitzondering, het Vogelmeer.

Dit duinmeer was louter bestemd voor de vogels. Sinds 2002 is de waterwinning in de Kennemerduinen helemaal gestopt met als gevolg dat de duinen weer natter werden. Momenteel kunnen we weer genieten van mooie natte valleien met de erbij behorende begroeiing. Gezien de lange droogteperiode van dit moment waren onze verwachtingen op vochtige valleien niet heel hoog gespannen. De eerste vochtige plekken herkenden we direct aan algemene soorten die je associeert met vocht zoals Watermunt, Grote kattenstaart, Waterpunge en Grote wederik maar na even zoeken vonden we ook subtielere soorten als Geelhartje, Gewone waternavel, Echt duizendguldenkruid, Zomerbitterling, Ruw walstro e.d. Ook leuk was de vondst van Dwergzegge.

Echt duizend-guldenkruid, (Fred)

Na deze vondsten zijn we naar een punt geklommen dat een mooi uitzicht biedt op de omgeving. Zo was het eerder genoemde Vogelmeer mooi te zien en ook een hele reeks stuivende duinen (hier de Bruid van Haarlem geheten) dat het effect laat zien van het aanbrengen van kerven in de zeereep en/of het verwijderen van vroegere aanplant. In het droge duin werd zichtbaar hoe veel de planten te lijden hebben van de droogte. Een soort die deze extreme droogte nog redelijk kan doorstaan is het Heggendoornzaad en vreemd genoeg ook Bitterzoet?! De Duindoorn daarentegen is erop gebouwd om deze temperaturen + bijpassende droogte te doorstaan. Verder zagen we ook nog de tweehuizige Heggenrank. Boven op de duinen stond nog een groep dennen.

Na de middagpauze hielden Fred, David en Henk het voor gezien en zijn de overige PWG'ers richting "Middenduin" vertrokken voor het middagprogramma. Middenduin is een gevarieerd duingebied met een groot afgegraven deel waar ooit zand is gewonnen. Na de zandwinning is het gebied in gebruik geweest voor de bollenteelt. In 1992 kreeg Staatsbosbeheer de vallei in handen en was het idee deze om te vormen tot een vochtige duinvallei waar schoon kwelwater de dienst uit zou gaan maken. Langs een van de oevers konden we Geoord helmkruid op naam brengen, in de kwelzone vonden we Moeraswespenorchis en enkele bloeiende Parnassia's. Tussen het riet troffen we Moeraslathyrus, in het water veel Lidsteng en massaal het Loos blaasjeskruid. Op een plekje waar we dichtbij het water konden komen zagen we o.a. Moeraskartelblad, Zompvergeet-mij-nietje, Paddenrus en een reuzenvorm van Mattenbies. Er was een eend aan het foerageren en die liet zich door ons niet verstoren. Het gebied staat ook bekend om zijn rijke entomofauna. Wij troffen: Keizermantels, Vuurlibel, Grote sabelsprinkhaan, de Stekelsluipvlieg en iemand liet ons een net gefotografeerde Spaanse vlag op Haagwinde zien. (Een zeldzame overdag actieve nachtvlinder). Inmiddels was het 15.45 uur en besloten we er mee te stoppen. Ondanks de droogte kunnen we terugkijken op een interessante dag.

Stekelsluipvlieg (Lucas)

Grote sabelsprinkhaan(Tilly)

Oosterheem voor de 2e keer dit seizoen

Anne

Op maandagavond 3 augustus ontmoetten Tilly, Joke, Harm, Lucas en Anne elkaar onder de Randstadrail. 97-452 Het merendeel was met de fiets aangekomen. Daar vonden we op de stoep al wat stoepplantjes, nog schrieler dan normaal vanwege de aanhoudende hitte en droogte. We zagen klein Liefdegras, Liggend vetmuur, Paardenbloem, Varkensgras en de Rode schijnspurrie. We hebben deze dag op heel veel plekken in dit hok Gehoornde klaverzuring gezien. We liepen langs het talud van de Randstadrail, en een strookje langs de tuinen. Er stonden meerdere zaailingen van de Vlinderstruik op straat.

Het groepje (Tilly)

Rode schijnspurrie (Tilly)

We gingen een zijstraat in waar een drooggevallen stroompje met ronde stenen liep. Er stond geen water in, maar er groeide en bloeide wel Moerasspirea, Heelblaadje en Beklierde duizendknoop.

We hebben hier lang stilgestaan bij de basterdwederik, die uiteindelijk het predikaat 'Donkergroene basterdwederik' kreeg.

Aan het einde van dit straatje liepen we langs het water, waar we Riet zagen en een tuin met veel interessante planten aan de buitenrand. Wij hebben ze enthousiast opgeschreven. Tilly heeft de bewoners gesproken, en de planten bleken hier allemaal ingezaaid te zijn, dus we hebben ze moeten schrappen.

Spiesmelde (Tilly)

We liepen een lang fietspad af waar een fatbike lag, en daar zagen we in het gras nog wat klein spul zoals de Zachte ooievaarsbek, en onder de heg stond Vlasbekje - die was verrassend. Aan het eind van dit fietspad lag een hoekhuis aan het water waar we probeerden dichter bij het water te komen. We zagen Gele plomp, Waterlelie en Kleine watereppe.

We staken over en liepen een soort parkje in. We ontmoetten twee jongens, die vroegen wat we aan het doen waren. Ze zeiden toen we ernaar vroegen dat ze zelf geen namen van plantjes kenden en ze vroegen ons de namen van een paar soorten. Een van hen zei toen we Kruipertje aanwezen: 'Grasaar', een andere benaming van die soort, dus we zeiden dat hij toch meer wist dan hij dacht. We wensten elkaar een fijne avond en gingen ieder onze eigen weg.

De wijkmaquette (Lucas)

We zagen daar een maquette van de wijk. Daar stonden in het gras ook Hertshoornweegbree en Madeliefje. Tilly vond onder een boom een interessante plant, die uiteindelijk als Spiesmelde werd geïdentificeerd.

We liepen tenslotte nog wat verder langs het water en zagen Witte klaver, Vogelwikke en Veldlathyrus. Toen we het beginpunt naderden zijn we op zoek geweest naar nog wat soorten, maar met het schaamrood op de kaken bekennen wij dat we slechts 98 soorten hebben gevonden - 100 was toch wel onze wens.

Het was alsnog een gezellige en productieve bijeenkomst.

Verslag HNS hok Bentwoud

Tilly

We (Joke en Tilly) hebben op 7 augustus om 10. 00 uur bij stadsboerderij De Weidemolen afgesproken. Vandaar zijn we samen naar het HNS km-hok 101 453 in Bentwoud gefietst, een recreatiegebied van 800 ha groot, aangelegd op voormalig landbouwgrond en is ca 25 jaar oud. Het HNS hok ligt waar de grenzen van drie gemeenten samenkomen, nl van Alphen aan de Rijn, Waddinxveen en Zuidplas. Na weer een warme week was het nu ca 20 graden C. en winderig, lekker weer om op pad te gaan.

Wespspin (Joke)

Duist (Tilly)

Het Bentwoud grenst aan de zuidkant aan de Noorddijk, van oudsher een onderdeel van de Landscheiding. Het is een vrij brede dijk. Het gras was gemaaid, maar we vonden o.a. Engels raaigras, Glanshaver, Scherpe boterbloem, langs het hek vonden we Gewone berenklauw, Kleefkruid, Akkerdistel, Raapzaad, verder geen bijzondere soorten. In het slootje met helder water Veelwortelig Kroos en Knopkroos. Joke zag een Wespspin. Daarna vonden we langs het fietspad (op de Oostdijk) naar het zuiden Hopklaver en Vijfvingerkruid.

Ruige lathyrus

In het Bentwoud zelf, zie je vnl. grasland met daarin bosjes verspreid over het km-hok. Het grasland was nog niet gemaaid en stond best hoog. Het was veelal uitgebloeid en was lastig te belopen. Ook door de watergangen in het gebied was het lastig om van het ene gebiedje naar het andere te komen. We hebben diverse plekken bekeken. We zagen in de bermen o.a. (veel) Peen, Duizendblad, Jacobskruidkruid, Knoopkruid, Gele morgenster en Luzerne. We hebben op peultjes van diverse wikkes staan puzzelen, we vonden Ringelwikke en Vergeten wikke. En ook Ruige lathyrus, waar iets verderop een heel veld van was en waar hier en daar nog een bloemetje te zien was. Dat moet een fraai gezicht geweest zijn toen het helemaal in bloei stond. Bij diverse wateren vonden we water- en oeverplanten zoals Grote egelskop, Zwart tandzaad, Grote kattenstraat, Watermunt en Zwanenbloem. We hebben een bosje bekeken, er waren veel rozenstruiken, het was moeilijk te zien of ze aangeplant zijn of uitgezaaid. Onder de bomen was het vrij kaal. We vonden wel zaailingen van Rode kornoelje en een Gelderse roos en helaas ook Dijkviltbraam. En grassen waaronder een vers exemplaar van Duist. En Brede wespenorchissen, meer dan 25 exemplaren, de meesten waren vrij klein waarschijnlijk als gevolg van de droogte. Maar we zagen verder geen bosrandsoorten. Ook nauwelijks soorten van rommelige hoekjes, alleen een verdwaalde Reukeloze kamille in een berm en een Spiesmelde aan de waterkant. En wat leuk is om te vermelden, Joke vond op nog 2 plekken de Wespspin.

Gelderse roos (Tilly)

Ringelwikke (Tilly)

We hebben onze tocht met een kopje thee bij Brasserie BentGoud afgesloten en teruggefietst naar Zoeterneer, helaas met straffe tegenwind! Alles bij elkaar hebben we 94 soorten kunnen noteren.

Door een stukje N3MP km-hok 90-453 de 6e en 7e ronde in Augustus

Fred

Om niet continu in herhaling te vallen ronde 6 en 7 in een verslag. Midden juli kwamen Henk en Fred weer bijeen om het maandelijkse rondje naar en in de Nieuwe Driemanspolder te lopen. Het was al weken onveranderd droog en mooi weer. De buienradar en de weerman van radio-1 gaven droog weer met misschien een spatje regen van geen betekenis. Wij togen dus welgemoed op pad en noteerden de ene na de andere soort en het viel ons mee hoeveel het er nog waren. Ook libellen en juffers werden gezien waaronder de Bloedrode heidelibel. In de polder aangekomen was de interessante vlakte nu een spijkerharde moddervlakte waar met moeite hier een daar nog een plantje stond. Toch maar naar de waterrand en daar werden de nodige soorten als Rode water ereprijs, Smalle waterweegbree en Oeverbies genoteerd. Watersnippen gingen weer aan de haal in het stuk waar ze altijd zitten. Daar staat ook altijd Veerdelig tandzaad. De 2 hier ook voorkomende soorten Zwart en Knikkend tandzaad komen later in het seizoen. De kiemplanten van de Canada-populieren staan er nog fris bij. Het begon wat te druppen en het werd allengs erger en wel zodanig dat we binnen een kwartier doornat waren en we besloten er mee te stoppen. Met de hoop op betere tijden en druipend van het water werd de nieuwe afspraak gemaakt voor half augustus. Die keer kregen we versterking van Anne en Lucas en we volgden weer dezelfde route die we nu voor het 5e jaar lopen totdat we bij de dijk kwamen van het interessante plas dras gedeelte. Langs het paardenpad op de foto vonden we twee soorten kaasjeskruid op een meter van elkaar, altijd leuk om de verschillen weer even scherp op te nemen. Daar stond ook Echt bitterkruid, Een waarneming die door de validator Nico Buiten en Johan na wat extra foto's te hebben gemaakt, goed werd gekeurd evenals de verderop genoemde Aardbeiklaver. Door de aanhoudende droogte en ter bestrijding van de verzilting van de polders heeft het waterschap besloten de polder te gebruiken waar die voor is aangelegd. Waterberging en er staat nu ruim 110 cm water in de polder. Het is nu een groot meer. Er komen nu, door gebrek aan regen niet veel soorten bij in de verdroogde grasvlakten maar Anne vond wel een nieuwe soort voor onze 5-jaars lijst de Aardbeiklaver. Na bij de dijk even te hebben gevist naar waterplanten, o.a. Slanke waterpest, en te hebben gekeken naar de planten die er nu staan als "oeverplanten" liepen we terug naar de start met 80 soorten op de teller. Hetzelfde aantal als in juli.

Bloedrode heidelibel (Fred)

Wolfspoot (Fred)

De versterking in actie (Fred)

Echt bitterkruid (Fred)

Groot kaasjeskruid (Fred)

Muskus kaasjeskruid (Fred)

Een stukje Lansinhage kmhok 94-450
Joke

Na een superdroge en hete zomer regende het vanochtend vroeg zowaar een beetje. Nog lang niet genoeg voor de natuur, die wel wat fikse buien kan gebruiken. Het duurde niet lang, dus we konden droog inventariseren. Tilly, Johan, Anne, Lucas (deels), Fred, en Joke geven act de préséance. Harm was er ook weer bij, hij heeft de smaak echt te pakken!

De boeken worden nog steeds geraadpleegd (Tilly)

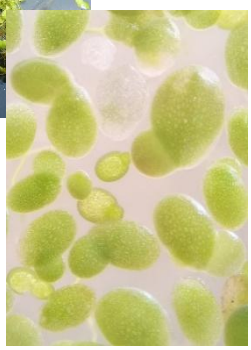
Het valt mij nog steeds mee hoeveel planten je kunt vinden in zo'n droge zomer. Veel planten kun je nog goed herkennen als er slechts een wit skelet overgebleven is, bijv. IJle dravik, Herderstasje, Peen of Raapzaad. Zuringen kun je zelfs uitstekend determineren aan de hand van hun droge zaden. Zelfs de Grote brandnetels hangen nu slap. Sommige planten zagen er toch nog fris uit, zoals Gewone rolklaver en Akkerkers. En natuurlijk aan de waterkant, oevers waren er genoeg in dit hok. Dankzij het dregje vonden we in het water Smalle waterpest en Grof hoornblad, die zag je niet onder het (Klein) kroos.

Kamtsjatka-vetkruid (Joke)

We liepen eerst het wandelpad onderaan het talud van de Oostweg, dit buigt om de wijk heen naar links, en daar kun je met een bruggetje het water over, de wijk in. Hier vonden we nazomerplanten zoals Groene naaldaar, de verschillende Fijnstralen en grassen zoals Kransgras en Stijf straatliefdegras. Hier en daar ook 'ontsnapte' tuinplanten zoals het Slaapmutsje. Ook een uitgezaaide stadsboom, waarschijnlijk een Gewone esdoorn omdat die daar volgens de stadsbomenwebsite geplant zijn.

Een vetkruid die ongetwijfeld van een dak was gekomen (we zagen het dak niet) was volgens Obsidentify Kamtsjatka-vetkruid, deze soort kende VERA dan weer niet. Beetje lastig.

En we zagen ook weer eens een Tomaat, en Postelein! Straat-eten.

Opgeviste kroosjes (Fred) en daartussen de Columbiaanse Wolffia (Joke)

Na zo'n 2,5 uur ging ieder weer zijns weegs, hoe leuk planten kijken ook is, er zijn andere dingen te doen. Ik puzzelde thuis nog op de Wolffia en denk toch dat het de Colombiaanse is, zie foto. Een heel rond, bleekgroen bolletje.

Een volgende keer raad ik aan het bedrijventerrein ook mee te nemen in de zoektocht. Maandagochtend ging ik namelijk nog een keer terug en liep een uur rond over Lansinghage. Dit leverde nog 18 nieuwe waarnemingen op, heel gewone soorten als Melganzevoet, Zwarte mosterd en Stinkende gouwe, maar ook Heggenduizendknoop en Stalkaars. Er zijn daar best veel rommelhoekjes, altijd leuk!

In het water en langs de kant voor de 2e keer

Fred

Op 29 augustus stond het waterproject weer op het programma met als doel de water- en oeverplanten in het Binnenpark te inventariseren. Oeverplanten tot een strook van ca 50 cm uit de waterkant, Na de afgelopen periode van grote droogte en het daarna gevoerde waterbeleid om verzilting van het oppervlaktewater tegen te gaan zorgde ervoor dat het water nu 20 cm hoger staat dan normaal, dus oeverplanten werd een ruim begrip. Maar Tilly, Anne, Lucas, Johan en Fred, gingen welgemoed aan de slag. Oeverplanten waren er wel en kroos ook maar met de dreg werden geen waterplanten opgevist. Net als in en bij het Buytenpark waren er in het Binnenpark geen waterplanten te bespeuren. Op een achttal plaatsen werd er gedregd en werden er kroosjes opgeschept, met als resultaat Klein kroos en Dwergkroos. Johan had nog een potje met kroos mee baar huis genomen om te kijken of er nog andere soorten bij zouden zitten. Helaas ook na raadpleging van Nico Buiten en Adrie van Heerden bleef het resultaat hetzelfde. Het meest opzienbarende feit van deze dag was dat Tilly welgemoed met haar dreg naar de oever liep en niet zag dat het gemaaide riet op een laag water lag. Drijfnatte tot aan haar knieën werd ze weer aan land geholpen. Aan plantensoorten leverde het geheel niet veel opzienbarends op, Liesgras, Kalmoes, Riet en een uitgebloeide Rietorchis werden onder meer genoteerd. Met een blik op een luxe aankondiging van een eens mooie kinderspeelplek in het park, die na een jaar of 14 totaal verwaarloosd en onbruikbaar is, probeerden we in de aangrenzende wijk nog wat waterplanten op te vissen maar eigenlijk was het resultaat al van tevoren te zeggen. Niets dus. Een beetje gedesillusioneerd stapten we weer op de fiets. Volgend jaar maar weer een ander project.

Wat zou het zijn ? (Fred)

Potje Kroos (Johan)

Egelskop (Fred)

Stadsplantenjacht in Noordhove

Johan Vos

Op zaterdag 5 september 2026 om 10.00 uur precies kwam de Zoetermeerse plantenwerkgroep bijeen om de stadsplanten in de wijk Noordhove, km-hok 454, in kaart te brengen. Omdat deze zoektocht ook op de site van FLORON was aangekondigd hadden we gehoopt op wat floristen van elders maar helaas waren die niet komen opdagen. Uiteindelijk moesten Anne, David, Fred, Joke, Lucas, Tilly en schrijver van dit verslag de klus zelf klaren. Aan het weer heeft het in elk geval niet gelegen, het was een mooie, wat winderige zonovergoten zaterdag. Ons verzamelpunt was het kleine winkelcentrum bij het Aldo van Eyckpark waar we direct begonnen met onze zoektocht. Joke stelde vooraf dat we toch zeker 150 soorten zouden moeten kunnen scoren deze dag!

De flora blijft onmisbaar (Fred)

Het vermelden waard is Heggenduizendknoop die in een plantsoentje met doorgeschoten bodembedekkers was verstrikt geraakt. Elders zagen we dit verschijnsel ook optreden met Hop en Bosrank. Even verderop stond een Oosterse karmozijnbes die in eerste instantie verdroogd maar later, door de vele buien weer tot leven was gewekt. In de vijver hebben we naar waterplanten gezocht maar de oogst was, ook hier uitermate karig. Klein kroos, Grof hoornblad, Gele plomp en hoera! één Kikkerbeetplantje. In de rest van de wijk troffen we vooral heel veel Roze waterlelie aan. In de categorie lastig te identificeren soorten troffen we in het talud naar de vijver een forse plant aan waarvan de identificerende app Rivierkruiskruid suggereerde. Niko Buiten stelde achteraf vast dat we te maken hadden met een jong exemplaar van Kompassla. In het talud van één van de watergangen elders in de wijk troffen we veel Paardengras, een exotische grassoort met opvallend platte aartjes die al eerder elders in deze wijk is waargenomen. Maar uiteindelijk blijken de vele "tuingangen" waar zo'n wijk met laagbouwwoningen rijk aan is de meeste stadsplanten op te leveren. We troffen er o.a. Slaapkamergeluk, Bleek cypergras, Purpervioolte, Muursla, Groene naaldaar, Muurfijnstraal en een aantal basterdwederiken. Uiteraard waren de Kantige en de Viltige basterdwederik van de partij maar met een plant met een gelobde stempel en een witte en een roze bloem (aan dezelfde plant) raakten we de weg kwijt. Een van de app's suggereerde zelfs Lancetbladige basterdwederik!

Dreggen op de vlonder (Anne)

Veel opzoeken en discussie
Maar toch Kompassla (Fred)

Op zoek naar bosplanten (Fred)

Inmiddels was het lunchtijd en zijn we, net buiten ons KM-hok bij de "Vrolijke eland" wezen lunchen. In de middag kozen we ervoor om ook een stukje van de oever van de Zoetermeerse plas mee te nemen. Daar troffen we een hele reeks Zoetermeerse oeverplanten zoals Watermunt, Gele lis, Gewone engelwortel, Waterzuring en ook een tandzaadsoort. Het was een misvormd, wellicht eerder afgemaaid of platgetrapt exemplaar maar de nootjes waren goed te zien. Na veel discussie kwamen we uiteindelijk uit bij Smal tandzaad. Later werd onze conclusie bevestigd door Niko Buiten van FLORON. Elders in de wijk was natuurlijk ook weer de stedelijke ondersoort van Hangende zegge van de partij.

Nootje Smal tandzaad (Joke)

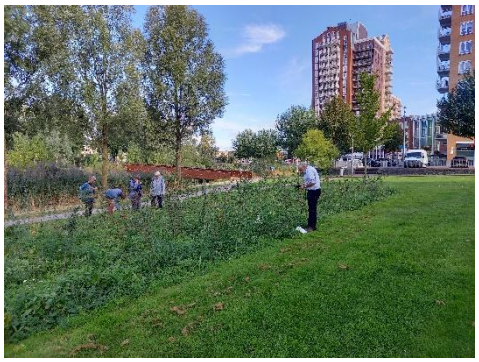
Tuingangen (Anne)

Conclusie: ook nu weer bleek dat het erg moeilijk is om dit werk consequent onbevooroordeeld te doen. Geveltuintjes met een combinatie van aanplant- en aanwaaisoorten, 100 meter verderop ontstaat discussie of we soorten als Gele helmbloem, Prikneus, Chinese bieslook en Wilde akelei moeten opnemen maar waarom geldt dat niet voor bijvoorbeeld Kransgras, Harig vingergras en Berijpt beemdgras? Of we de ambitie van Joke zullen halen staat nog te bezien daar de teller is blijven steken bij 148 soorten. Een paar nog niet op naam gebrachte soorten kunnen ervoor zorgen dat we de grens van 150 alsnog gaan passeren.

Oosterheem 26 sept 2026 km hok 96 452

Joke

Op deze mooie na zomerdag verzamelden Johan, Henk, Tilly, Lucas, David en Joke (uw verslaggever) zich in de buurt van het winkelcentrum Oosterheem, nabij het Heemkanaal. Na de hele droge en warme zomer beginnen allerlei planten opnieuw te groeien alsof het lente is. Dit levert soms een beetje atypische vormen op.

Het genoemde veljdje (Lucas)

We startten vlak bij het water van het Heemkanaal met wat oeverplanten zoals Watermunt en Wolfspoot. Twee ganzenvoeten stonden gebroederlijk naast en door elkaar, de Rode en de Zeegroene, de Zeegroene heeft bladeren die een wittige onderkant hebben, de bovenkant is zeegroen. De bladeren van de Rode hebben de neiging rood te verkleuren.

Toen zagen we een veldje vol met wilde planten, met heel jonge boompjes ertussen, die daar dit jaar geplant waren. Hier stonden zóveel soorten, dat we de meeste soorten die in dit hok staan daar wel vonden denk ik. We begonnen te twijfelen of dit ingezaaid was. Maar het waren eigenlijk (bijna) allemaal heel gewone soorten! Fijnstralen, Luzerne, Zachte ooievaarsbek, Zilverschoon, Speerdistel, enz. Een paar soorten sprongen eruit, die we niet vaak zien: Wilde reseda, Stijf ijzerhard, Grote stekelnoot, Bleek cypergras. Stijf ijzerhard is een tuinplant, zou die ingezaaid zijn? Grote stekelnoot had ik de week ervoor nog volop langs de IJssel gezien, op de plekken waar normaal water staat maar die door de extreem lage waterstand nu flink begroeid waren. Op verspreidingsatlas.nl kun je de verspreiding langs de grote rivieren goed zien!

Grote stekelnoot (Joke)

Een heel leuke vondst was Kaal knopkruid. Deze zien we echt bijna nooit in Zoetermeer, ik kan me twee keer herinneren geloof ik. We konden hem goed vergelijken met het in Zoetermeer heel algemene Harig knopkruid (zie foto).

Foto's: kaal en harig knopkruid (Lucas)

Johan fotografeert het Kaal knopkruid (Joke)

Na dit veld was het voor sommige mensen al tijd om op te stappen. Met een klein groepje liepen we nog wat verder door de stedelijke bebouwing, wat gelukkig nog wat soorten als Stijf straatliefdegras, Berijpt beemdgras, Bezemkruiskruid en Kransgras opleverde. Tilly en ik vonden nog een soortgelijk veldje als het eerste.

Planten zoeken onder een mooie regenboog

Johan Vos

Zaterdag 17 oktober kwamen Anne, David, Fred, Henk, Joke en "ondergetekende" bijeen in het Westerpark bij de sportvelden voor wellicht de laatste plantenzoektocht van 2026. Het weer was fris met afwisselend fel zonlicht en kleine regenbuitjes. Deze combinatie zorgde voor een prachtige (dubbele) regenboog. De lange hete zomer had ervoor gezorgd dat de vegetatie al heel vroeg dit jaar in herfststemming was beland. Na weken met flinke regenbuien lagen de vele hooilanden in het Westerpark er daarentegen nu weer sappig en stikstofgroen bij. Een van onze doelen was echter de beboste geluidswal waarvan ik me de vele varens herinnerde. Wat dat laatste betreft was de teleurstelling groot, we hebben slechts één jonge mannetjesvaren gevonden! Ook hier was de begroeiing erg ruig met Grote brandnetel, hier en daar aangevuld met Geel nagelkruid, Schijnaardbei en Groot heksenkruid en welgeteld één Brede wespenorchis. Verder troffen we er veel zaailingen van bomen en struiken waaronder Wilde liguster, Eenstijlige meidoorn, Hazelaar, Es, Veld- en Gewone esdoorn. Van de Gewone esdoorn viel vooral op dat van het blad alleen de bladnerven over waren gebleven en het bladmoes bijna volledig was weggevreten. Dit leverde een sprookjesachtig beeld op met bladen van kant. Wat of wie was hiervan de veroorzaker? Na flink zoeken troffen we een aantal slakjes aan. Het bleek te gaan om de Gekielde loofslak, een invasieve exoot van ongeveer 1 cm. groot. Sinds 2000 komt deze soort in een groot deel van Nederland algemeen voor. Ik heb de voorliefde van deze slakjes voor esdoornblad nergens in de literatuur kunnen achterhalen?! Verderop troffen we ook esdoorns aan met zwarte vlekken op de bladeren. Deze vlekken worden veroorzaakt door de inktvlekkenzwam, een algemeen voorkomende schimmelsoort (*Rhytisma acerinum*). Dat de herfst intussen was aangebroken was ook zichtbaar aan verschillende paddenstoelen, zoals de Grote inktzwam die we onderweg een aantal keer tegenkwamen.

Westerpark onder de regenboog (Fred)

Mannetjesvaren (Fred)

Esdoornblad met weggevreten bladmoes en slakje (Fred)

David Fred en Johan (Anne)

Omdat er in de bosstrook weinig nieuws meer te beleven viel besloten we om nog wat aangrenzend gras-/hooiland te gaan bekijken. In bloei troffen we o.a. Paarse dovenetel, Jacobskruiskruid, Scherpe boterbloem, Hopklaver, Avondkoekoeksbloem en uitgebloeid: Boerenwormkruid en Knoopkruid aan. Leuk dat in een strook eerder gemaaid hooiland Heksenmelk hier na 12 jaar nog steeds massaal aanwezig was. Heksenmelk is in Zoetermeer een zeldzame soort die maar van 3 groeiplaatsen bekend is. Op weg naar de fietsen is een vierkante meter Gevlekt longkruid wellicht nog het vermelden waard. Een van de conclusies van deze zoektocht is dat er onder de huidige klimatologische omstandigheden het hele jaar planten te vinden zijn in al hun ontwikkelingsfasen. Zowel jonge frisse maar ook bloeiende en verdorde exemplaren. Op naar de Eindejaars Plantenjacht!

Door een stukje N3MP km-hok 90-453 de 8e en 9e ronde

Fred

Het plas dras en slik gedeelte staat onder water (Fred)

In september en october liepen Henk en Fred hun maandelijkse ronde in een sterk veranderend landschap. Half september was er net gemaaid en herstelde de natuur zich van de lange droogteperiode van dit jaar. Dat werd ons duidelijk omdat in september de regen ons overviel en we eerder terug moesten. Half october daarentegen leek het in sommige opzichten wel voorjaar. Heel veel rozetten en frisgroen. Van de herfst was nog niet veel te merken behalve dan dat het behoorlijk koud was maar zo nu en dan scheen de zon. Het waterpeil staat nog steeds hoog en in october zelfs weer hoger dan in september. Het komt tot aan de dijk en de gebieden die vorige jaren voor ons de krenten uit de pap opleverden zoals Slijkgroen, de Rode water erepreis en de verschillende tandzaden zijn niet te zien. Ook het leuke goudknopje konden we niet vinden. Ze staan onderwater of zijn gewoonweg te voet onbereikbaar. We hebben ons dan maar beziggehouden met alle andere soorten die er in deze maanden staan en deze weer keurig aan de bestanden toegevoegd. Een enkele paddenstoel is inmiddels ook zichtbaar in dit gebied. Het leverde twee maal rond de 60 waarnemingen op en weer terug bij de start hebben we de afspraak voor november weer ingepland

Overal is fris groen te zien (Fred)

Gewone beurszwam (Fred)